Dísznyeregtakaró (cafrag)

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	52.2796.1
Készítés ideje:	17. SZÁZAD 1. FELE
Készítés helye:	Törökország (Oszmán Birodalom)
Anyag:	aranyozott ezüstdrót; ezüstdrót; pamutvászon
Technika:	fémfonalas domború hímzés
Méretek:	hosszúság: 60,3 cm szélesség: 130,8 cm

A fekvő téglalap alakú nyeregtakaró felületét, aranyozott ezüstdróttal hímzett alapú aranyozott ezüst-, az apró részleteknél ezüstdróttal (skófium) hímzett, a középtengelyre tükörszimmetrikus, stilizált növényi díszítmény borítja. Lapjának három oldalán geometrikus csíkmintával keretelt bordűr sáv fut, mely kétoldalt ívekkel tagolva, rézsútosan záródik külső szegélyét ferde állású levélkék sora keretezi. A bordűr és a tükör mezejét széles, hosszában osztott, tört ívű hullámindák szelik át, melyekből csak az egyik oldalra hajló, egymás szárát keresztező, háromágú szegfűbokrok és ívelt szárú tulipánok hajlanak ki, illetve metszik az indát. A tükör két alsó sarkában egy-egy dőlt állású, szimmetrikus virágbokor áll, főágán lándzsás levelekkel keretelt és töltött közepű, nagyméretű, kerek gránátalmával, oldalain tulipánokkal. Ugyanilyen gránátalma díszíti a középső, levélből kinövő virágtövet, valamint a bordűrben a hullámindák íveit. A középső gránátalmató felett, a farmatring szíjának nyílását sárga atlaszselyem szegi. Az egész felületén arany- és ezüst skófium hímzéssel borított nyeregtakaró-típust az egykorú források „merőn hímzett” cafragként említik. A hímzés mintájának arányos, szép rajza és magas színvonalú technikai kivitelezése portai mester munkáját feltételezi.

A nyeregtakaróval azonos, mindössze a külső bordűrt keretező csíkmintában különbözik Teleki Mihály erdélyi kancellár (1634-1690), a Magyar Nemzeti Múzeumban őrzött nyeregtakarója.

Irodalom

- Szerk.: Pásztor Emese: *Az Esterházy-kincstár textíliái az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 54.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum